

Rigspolitichefen smilede.

Smilet, der var drenget og charmerende, var normalt reserveret til presse og fjernsyn og lyste kun sjældent over den tilstedeværende skare medlemmer af inderkredsen som kontorchef Stig Malm fra rigspolitiledelsen, chefen for sikkerhedspolitiet Eric Möller og rigsmordkommissionens leder, kriminalkommissær Martin Beck.

Kun en af de tre mænd besvarede smilet.

Stig Malm havde smukke, hvide tænder og smilede gerne for at vise dem. Uden at være sig det bevidst havde han gennem årene tilegnet sig et helt register af forskellige smil. Det, han anvendte nu, kunne kun betegnes som indsmigrende og slesk.

Chefen for sikkerhedspolitiet kvalte en gaben, og Martin Beck pudsede næse.

Klokken var kun halv otte om morgenen; rigspolitichefens foretrukne tidspunkt til pludselig indkaldte møder, hvilket dog ikke indebar, at han havde for vane at møde på politistationen på dette tidspunkt. Ofte dukkede han ikke op før sidst på formiddagen, og selv da var han for det meste ikke til at træffe selv for sine nærmeste medarbejdere. Mit kontor er min fæstning, kunne der have stået som motto på hans dør, og kontoret fungerede da også som en uindtagelig fæstning, bevogtet af en veldresseret sekretær, der meget passende blev kaldt Dragen.

Denne morgen viste han sig fra sin overfriske og velvillige side. Han havde oven i købet bestilt en termokande med kaffe og rigtige kopper af porcelæn i stedet for de sædvanlige plasticrus.

Stig Malm rejste sig og serverede kaffe.

Allerede før han satte sig igen, vidste Martin Beck, at han først

ville hive lidt op i bukserne for at passe på pressefolderne og bagefter stryge med håndfladen over sit velfriserede, bølgede hår.

Stig Malm var hans nærmeste overordnede, og Martin Beck havde ikke gnist af respekt for ham. Hans selvglade koketteri og indsmigrende snobberi for overordnede potentater var egenskaber, som ikke længere irriterede Martin Beck, der nu kun fandt dem latterlige. Hvad der derimod irriterede ham og ofte var en hæmsko i hans arbejde, var mandens stivhed og mangel på selvkritik, en mangel der var lige så total og ødelæggende som hans uvidenhed om alt, hvad der havde med praktisk politiarbejde at gøre. At han havde nået så høj en stilling, beroede på hans ambitioner, politiske opportuniste og en vis administrativ dygtighed.

Chefen for sikkerhedspolitiet tog fire stykker sukker i kaffen og rørte rundt med skeen og slubrede, da han drak.

Malm drak sin uden sukker; han var øm over sin velholdte skikkelse.

Martin Beck havde det ikke godt og ville ikke have kaffe så tidligt på morgenen.

Rigspolitchefen brugte både sukker og fløde og strittede med lillefingeren, da han løftede koppen. Han tømte den i én slurk og skubbede den fra sig, samtidig med han trak en tynd, grøn mappe til sig, der havde ligget på hjørnet af det blankpolerede konferencebord.

“Sådan,” sagde han og smilede igen. “Først kaffe, og så kan man gå i gang dagens gerning.”

Martin Beck så mismodigt på sin urørte kaffekop og længtes efter et glas kold mælk.

“Hvordan går det, Martin?” sagde rigspolitchefen med påtaget deltagelse i stemmen. “Du ser dårlig ud. Du skal vel ikke til at være syg nu igen? Du ved, vi ikke kan undvære dig.”

Martin Beck havde ikke tænkt sig at blive syg. Han var allerede syg. Han havde drukket vin sammen med sin toogtyveårige datter og hendes kæreste til klokken halv fire om morgenen og vidste, at han af samme grund så dårlig ud. Men han havde ikke lyst til at diskutere sin selvforskyldte utilpashed med sine overordnede, og desuden syntes han ikke, at det der med

“igen” var helt retfærdigt. Han havde været hjemme med influenza og høj feber i tre dage i begyndelsen af marts, og nu var det den 7. maj.

“Nej,” sagde han. “Jeg har det glimrende. Bare en smule forkølelse.”

“Du ser faktisk dårlig ud,” sagde Stig Malm.

Han lød ikke engang påtaget deltagende, snarere bebrejdende.

“Rigtig dårlig, faktisk.”

Han så forskende på Martin Beck, der følte irritationen vokse og sagde:

“Tak for omsorgen, men jeg har det udmærket. Jeg går ikke ud fra, at vi er her for at diskutere mit udseende eller min helbredstilstand.”

“Nej, netop,” sagde rigspolitichefen. “Til sagen.”

Han slog op i den grønne mappe. Efter indholdet at dømme, højst tre eller fire A4-ark, var der håb om, at dagens møde ikke ville trække alt for længe ud.

Øverst lå et maskinskrevet ark med et stort, grønt stempel under den flot svungne underskrift og et brevhoved, som Martin Beck ikke kunne tyde derfra, hvor han sad.

“Som I måske husker, har vi diskuteret vore i visse henseender manglende erfaringer, når det gælder bevogtning og sikkerhedsforanstaltninger ved statsbesøg og lignende følsomme situationer. Tilfælde hvor man kan forvente demonstrationer af særlig aggressiv karakter og mere eller mindre vel planlagte attentatforsøg,” begyndte rigspolitichefen og faldt automatisk ind i den pompøse stil, der plejede at præge hans offentlige fremtræden.

Stig Malm mumlede samtykkende, Martin Beck sagde ikke noget, men Eric Möller protesterede:

“Nåh, så helt uerfarne er vi da heller ikke, Khrusjtjovs besøg blev da klaret pænt, nå ja, bortset fra den der rødmalede gris, som nogen slap løs foran Logårdstrappan, og det samme med Kosygins, både organisatorisk og set med sikkerhedspolitiske øjne. Og miljøkonferencen, for nu at tage et måske lidt anderledes eksempel.”

“Jovist, men denne gang står vi over for et større problem. Det

jeg hentyder til, er altså senatorbesøget fra USA i slutningen af november. Det kan blive en varm kartoffel, hvis jeg må udtrykke det på den måde. Vi har ikke tidligere været konfronteret med problematikken omkring et besøg af højtstående gæster fra USA, men nu sker det altså. Det er officielt bekendtgjort, og jeg har allerede fået visse instrukser. Vores forberedelser må gøres i god tid og være yderst detaljerede. Vi må være forberedt på alt. Naturligvis især på aggressioner fra venstreekstremistisk side og fra andre fanatiske psykopater, der har fået Vietnamkrigen på hjernen. Men også fra udenlandske terrorgrupper.”

Rigspolitichefen smilede ikke længere.

“Vi må nok være forberedt på voldsommere ting end æggekastning denne gang,” sagde han bistert. “Det må du gøre dig klart, Eric.”

“Vi kan træffe præventive foranstaltninger,” indskød Möller.

Rigspolitichefen trak på skuldrene.

“Ja, til en vis grad. Men vi kan ikke eliminere, indespærre og internere alle, der kunne tænkes at lave ballade, det ved du lige så godt som jeg. Jeg har faktisk mine ordrer, jeg skal følge, og du får dine.”

Og jeg mine, tænkte Martin Beck dystert.

Han forsøgte stadig at læse den trykte tekst øverst på brevet i den grønne mappe. Han mente at kunne skelne ordet POLICE eller muligvis POLICIA. Hans øjne sved, og tungen føltes tør som sandpapir. Modvilligt tog han en slurk af den beske kaffe.

“Men alt det kommer vi til senere,” sagde rigspolitichefen. “Det, jeg vil snakke med jer om i dag, er det her brev.”

Han trommede med pegefingern på papiret i den opslåede mappe.

“Det har i høj grad noget med vort forestående problem at gøre,” sagde han.

Han rakte brevet til Stig Malm for at lade det gå rundt, før han fortsatte:

“Som I kan se, er det en indbydelse foranlediget af vores anmodning om at få lov at sende en mand til dette land som observatør under et nært forestående statsbesøg. Eftersom den besøgende præsident ikke er specielt populær i dette land, vil

man sætte alle kræfter ind på at beskytte ham. Som i så mange andre latinamerikanske lande har man også her haft en mængde attentatforsøg mod både hjemlige og udenlandske politikere. Man har altså en betydelig erfaring, og jeg vil tro, at landets politi og sikkerhedstjeneste er de mest kvalificerede på området. Jeg er overbevist om, at vi har meget at lære ved at studere deres metoder og ressourcer.”

Martin Beck løb brevet igennem, det var skrevet på engelsk og holdt i en meget formel og høflig tone. Præsidentbesøget skulle finde sted den 5. juni, altså om knap en måned, og repræsentanten for det svenske politi var velkommen til at indfinde sig to uger tidligere for at kunne tage del i de vigtigste faser af det forberedende arbejde. Signaturen var flot og helt ulæselig, men blev gentaget med maskinskrift. Navnet var spansk, langt og virkede på en eller anden måde adeligt og fornemt.

Da brevet var vendt tilbage til den grønne mappe, sagde rigspolitichefen:

“Problemet er, hvem vi skal sende?”

Stig Malm hævede eftertænksomt blikket mod loftet, men sagde ikke noget.

Martin Beck frygtede, at han selv ville blive foreslået. For fem år siden, før han brød ud af sit ulykkelige ægteskab, havde han med glæde påtaget sig hvervet for at slippe hjemmefra en tid. Nu ville han meget nødig rejse og skyndte sig at sige:

“Det er vel nærmest en opgave for sikkerhedsafdelingen.”

“Jeg kan ikke rejse,” sagde Möller. “For det første kan jeg ikke være væk fra afdelingen, da vi har visse reorganisationsproblemer i kontor A, som det vil tage tid at løse. For det andet ved vores afdeling allerede det meste om den slags sager, og det ville være mere nyttigt, hvis nogen, der ikke var så godt inde i sikkerhedsproblemer, rejste. En fra kriminalpolitiet for eksempel, eller måske nogen fra ordenspolitiet. Den, der rejser, skal jo alligevel fortælle os andre om sine erfaringer, når han kommer hjem, og på den måde kommer det alle til gode.”

Rigspolitichefen nikkede.

“Det kan der være noget om, Eric,” sagde han. “Desuden

kan vi, som du selv påpeger, ikke undvære dig lige for tiden. Og heller ikke dig, Martin.”

Martin Beck drog indvendigt et dybt suk af lettelse.

“Desuden kan jeg ikke tale spansk,” sagde chefen for sikkerhedspolitiet.

“Hvem pokker tror du kan tale spansk?” sagde Malm og smilede kollegialt.

Han vidste, at heller ikke rigspolitichefen beherskede det castillianske tungemål.

“Jeg kender en, der kan,” sagde Martin Beck.

Malm hævede øjenbrynene.

“Hvem? En fra kriminalpolitiet?”

“Ja. Gunvald Larsson.”

Malm hævede øjenbrynene endnu en millimeter. Så smilede han mistroisk og sagde:

“Jamen, ham kan vi da ikke sende.”

“Hvorfor ikke?” sagde Martin Beck. “Jeg tror, han vil være god til jobbet.”

Han mærkede selv, at han lød ophidset.

Normalt var han ikke den, der ville gå i brechen for Gunvald Larsson, men Malms tonefald irriterede ham, og desuden var han så vant til, at hans og Stig Malms meninger næsten altid var modstridende. Derfor opponerede han nærmest automatisk mod ham.

“Han er en drønnert og afgjort ikke repræsentativ for etaten,” sagde Malm.

“Kan han virkelig tale spansk?” sagde rigspolitichefen tvivlende. “Hvor har han lært det?”

“Han var i flere spansktalende lande, da han var til søs,” sagde Martin Beck. “Den her by har jo en stor havn, så han har helt sikkert været der før. For øvrigt taler han flydende engelsk, fransk og tysk. Og en lille smule russisk. Kig i hans papirer, så kan du se.”

“Han er under alle omstændigheder en drønnert,” insisterede Malm.

Rigspolitichefen så eftertænksom ud.

“Jeg vil kigge på hans kvalifikationer,” sagde han. “Jeg har

faktisk selv haft ham i tankerne. Det er sandt nok, at han har en tendens til at opføre sig som en stud og være ubehøvlet, og han er alt for egenrådig. Men man kan ikke bestride, at han er en af vores bedste vicekommissærer, selv om han har svært ved at adlyde ordrer og holde sig til reglementet.”

Han vendte sig mod chefen for sikkerhedspolitiet.

“Hvad siger du, Eric? Tror du, han vil være egnet?”

“Tja, jeg bryder mig ikke om ham, men ellers har jeg ikke noget at indvende. Det, der kræves her, er en erfaren mand, der har øjnene med sig, og desuden kan det at være frembrusende og selvstændig måske ligefrem være en fordel i dette specielle tilfælde. Hvis han så oven i købet taler sproget og kender lidt til landet fra tidligere, så er det jo en stor fordel.”

Malm så misfornøjet ud.

“Jeg mener, det vil være direkte uklogt at sende ham,” sagde han. “Han kommer til at kaste vanære over hele det svenske politi med sin tølperagtige opførsel. Han optræder som en børste og bruger et sprog, der snarere fører tankerne hen på en havnesjover end på en tidligere søofficer.”

“Måske ikke når han taler spansk,” sagde Martin Beck. “Selv om han udtrykker sig lidt hårdhændet indimellem, så gør han det ikke helt uden at skelne.”

Dette var ikke helt sandt. Martin Beck havde for nylig hørt Gunvald Larsson kalde Malm for “ham det storsnudedede super-røvhul” i dennes nærvær, men Malm havde heldigvis ikke opfattet, at betegnelsen gjaldt ham.

Rigspolitichefen syntes ikke at lægge nogen vægt på Malms indvendinger.

“Det er måske ikke noget dumt forslag,” sagde han eftertænksomt. “Det der med hans tilbøjelighed til at opføre sig ubehøvlet tror jeg ikke bliver noget problem i dette tilfælde. Han kan opføre sig pænt, hvis han vil. Han har bedre baggrund end de fleste i korpset. Han kommer fra en velhavende og kultiveret familie, hvilket blandt andet indebærer, at han har fået en god uddannelse på de bedste skoler og en opdragelse, der har lært ham at optræde korrekt i alle mulige sammenhænge. Den slags

hænger ved, selv om han prøver at gøre sit bedste for at skjule det.”

“Det kan man vist roligt påstå,” mumlede Malm.

Martin Beck havde på fornemmelsen, at Stig Malm gerne selv havde påtaget sig opgaven, og at han var sur over slet ikke at være blevet spurgt. Så kom han til at tænke på, at det ville blive dejligt fredeligt og roligt for en tid at slippe for Gunvald Larsson, der ikke var specielt afholdt af sine kolleger, og som havde en usædvanlig evne til at skabe misfornøjelse og fremprovokere ballade og komplikationer.

Rigspolitichefen virkede ikke helt overbevist af sine egne ræsonnementer, og Martin Beck sagde opmuntrende:

“Jeg synes, vi skal sende Gunvald. Han har alle de kvalifikationer, jobbet kræver.”

“Jeg har bemærket, at han er meget øm over sit udseende,” sagde rigspolitichefen. “Hans måde at klæde sig på tyder på god smag og sans for kvalitet. Den slags gør unægteligt indtryk.”

“Netop,” sagde Martin Beck. “Det er en vigtig detalje.”

Han var sig fuldt bevidst, at hans egen påklædning næppe kunne kaldes smagfuld. Bukserne var upressede og posede, polo-trøjens krave var blevet for vid og slatten af for mange gange vask, og tweedjakken var slidt og manglede desuden en knap.

“Drabsafdelingen er godt bemanded og burde kunne klare sig uden Larsson et par uger,” sagde rigspolitichefen. “Eller har I nogle andre forslag?”

Alle rystede på hovedet.

Selv Malm havde åbenbart indset det fordelagtige i at have Gunvald Larsson på behørig afstand et stykke tid, og Eric Möller gabte igen og virkede tilfreds med, at mødet lakkede mod enden.

Rigspolitichefen rejste sig og lukkede mappen.

“Udmærket,” sagde han. “Så er vi enige. Jeg skal personligt meddele Larsson vores beslutning.”

Gunvald Larsson modtog meddelelsen uden større entusiasme. Han blev heller ikke specielt smigret over opgaven.

Hans selvfølelse var stærk og urokkelig, men han var heller

ikke helt naiv og vidste, at der var visse kolleger, der ville drage et lettelsens suk, når han rejste, og beklage, at det ikke var for evigt.

Han vidste, at hans venner inden for korpset kunne tælles på én hånd; så vidt han vidste, havde han kun en. Han vidste også, at han blev betragtet som opsætsig og besværlig, og at hans stilling ofte hang i en tynd tråd.

Den kendsgerning foruroligede ham ikke det fjerneste.

Enhver anden politimand i hans stilling og lønklasse ville i det mindste have følt en vis nervøsitet ved den konstante trussel om at blive suspenderet eller ligefrem afskediget, men Gunvald Larsson havde aldrig haft en søvnløs nat af den grund.

Som ugift og barnløs havde han ingen, der var afhængig af ham. Og han havde for længst brudt enhver forbindelse med sin familie, hvis snobbede overklassetilværelse han foragtede.

Han bekymrede sig ikke specielt om sin fremtid.

I løbet af sin tid som politimand havde han tit overvejet muligheden af at vende tilbage til sin gamle profession. Nu var han snart halvtreds år og indså, at han formodentlig aldrig ville stå til søs igen.

Mens dagen for hans afrejse nærmede sig, opdagede Gunvald Larsson, at han egentlig glædede sig til opgaven, der ganske vist ansås for vigtig, men næppe kunne forventes at blive særlig vanskelig.

Den indebar i det mindste et par ugers afveksling i det daglige rutinearbejde. Han begyndte at se frem til rejsen som til en ferie.

Aftenen før afrejsedagen stod Gunvald Larsson i sit soveværelse i Bollmora kun iført underbukser og betragtede sig selv i det store spejl på indersiden af garderobedøren.

Han var yderst tilfreds med underbuksernes mønster, gule elgsdyr på blå bund, og han havde fem par mere. Et halvt dusin af samme slags, men grønne med røde elge, lå allerede pakket ned i den store svinelæderkuffert, der stod på sengen med låget åbent.

Gunvald Larsson var en seksoghalvfems høj, en kraftig og muskuløs mand med store hænder og fødder. Han havde netop

været i brusebad og havde rutinemæssigt stillet sig på badevægten, der viste 112 kilo. Igennem de sidste fire år, eller måske var det fem, havde han taget omkring ti kilo på, og han så misfornøjet på dellen oven over underbuksernes elastikkant.

Han trak maven ind og tænkte, at han måske burde besøge politistationens gymnastiklokale lidt oftere. Eller begynde at svømme, når bassinet i den nye politistation blev færdig.

Egentlig var han ganske tilfreds med sit udseende.

Han var 49 år gammel, men hans hår var tykt og kraftigt, og tindingerne var endnu ikke begyndt at krybe opad og gøre hans pande højere. Den var lav med to markante furer.

Hans hår var kortklippet og så lyst, at de grå stænk ikke kunne ses. Lige nu, hvor det var vådt og nykæmmet, lå det glat og blankt over hans brede isse, men når det var blevet tørt, ville det rejse sig og virke busket og vildt. Øjenbrynene var buskede og havde samme lyse farve som håret, og næsen var stor og velformet med brede næsebor. De lyse, porcelænsblå øjne virkede små i det kraftfulde ansigt og sad en anelse for tæt, hvilket indimellem, når hans blik blev tomt og indadvendt, forlenede ham med et bedragerisk træk af naivitet. Når han var vred, og det var han ofte, fik han en arrig rynke over næseroden, og det lyseblå blik kunne jage en skræk i livet på såvel de mest forhærdede forbrydere som på underordnede. Hans raseriudbrud var efterhånden lige så velkendte og frygtede i Stockholms seks vagtdistrikter som tidligere på om ikke de syv have, så i det mindste blandt besætning og underordnede på de fartøjer, hvor han havde haft kommandoen.

Og i det store hele var han som sagt tilfreds med sit udseende.

Den eneste, der aldrig blev udsat for Gunvald Larssons vrede, var Einar Rönn, kriminalassistent af første grad i drabsafdelingen i Stockholm og hans eneste ven. Rönn var en sagtmodig og fåmælt norrlænding med en evigt løbende, rød næse, der dominerede hans ansigt i en sådan grad, at man knap lagde mærke til andre detaljer ved hans udseende. Han bar inderst inde en uudslukkelig længsel efter sin hjemby Arjeplog i Lapland.

Til forskel fra Gunvald Larsson var han gift og havde en søn.

Hans hustru hed Unda og hans søn Mats, og selv havde han et fornavn, som han meget nødigt opgav.

Hans mor havde i sin ungdom beundret tidens store filmidol og døbt sin førstefødte søn Valentino.

Eftersom Gunvald Larsson og Rönn tjenstgjorde i samme afdeling, så de hinanden så godt som dagligt, men omgikkes også flittigt i fritiden. Når de kunne holde ferie samtidig, tog de til Arjeplog, hvor de hovedsagelig brugte tiden på at fiske.

Ingen af deres kolleger kunne forstå, hvordan dette ven-skab mellem to så forskellige personer kunne opstå, og mange undrede sig over, hvordan Rönn med stoisk ro og nogle få ord kunne gøre en rasende Gunvald Larsson from som et lam.

Gunvald Larsson inspicerede rækken af jakkesæt i sin ind-holdsrige garderobe.

Han kendte udmærket klimaet i det land, han skulle gæste, og mindedes nogle kvælende hede forsommeruger i den samme havneby for mange år siden. Hvis han skulle holde varmen ud dernede, måtte han være let påklædt, og han havde kun to jak-kesæt, der var tilstrækkelig kølige.

For en sikkerheds skyld prøvede han dem og opdagede til sin græmmelse, at det ene overhovedet ikke passede ham læn-gere, og at bukserne til det andet kun kunne knappes med en dyb indånding og stort besvær. Desuden strammede de over lårene; jakken kunne i det mindste knappes uden besvær, men strammede over skuldrene og ville begrænse hans bevægelses-frihed eller gå op i sømmene.

Han hængte det ubrugelige jakkesæt tilbage og lagde det andet oven i låget på kufferten. Det måtte være godt nok. Han havde fået det syet fire år tidligere af tyndt, egyptisk bomuld, nougatfarvet med smalle, hvide striber.

I kufferten havde han ud over underbukserne allerede pakket sko, hjemmesko, toiletsager, strømper, lommetørklæder, skjor-ter, pyjamas og en slåbrok af silke, lige så blå som hans øjne.

Gunvald Larsson drak ikke selv spiritus, men han havde købt en flaske Lysholmer Linjeakvavit for det tilfældes skyld, at han skulle møde nogen, der kunne lide brændevin og gjorde sig for-

tjent til en gave. Han rullede flasken ind i en undertrøje, grøn med røde elge, og stoppede den ind under skjorterne.

Han fuldendte pakningen med tre par kakibukser, en lærredsjakke og det lidt for stramme jakkesæt. I lommen i lågets inderside lagde han en af sine yndlingsromaner, *Blå Spåret* af Jul. Regis.

Så lukkede han låget i, spændte de brede remme, låste kufferten og stillede den i entreen.

Einar Rönn skulle hente ham i sin bil næste morgen og køre ham til Arlanda, Stockholms lufthavn, der ligesom de fleste svenske flyvepladser var et meget trist og malplaceret anlæg, som det lykkedes med stort held at give forventningsfulde turister et næsten endnu værre indtryk af Sverige, end landet egentlig fortjente.

Sin egen EMW var han for øm over til at ville have den stående på langtidsparkeringen.

Gunvald Larsson lagde de blå-gule elgunderbukser i vaske-tøjskurven i badeværelset, tog pyjamas på og gik i seng.

Han led ikke af rejsefeber og faldt næsten straks i søvn.

Sikkerhedseksperter nåede ikke Gunvald Larsson til mere end midt på overarmen, men han var meget velproportioneret og elegant i sit lyseblå jakkesæt med yderst velpressede bukser med stort svaj. Desuden var han iført lyserød skjorte, glinsende, syle-spidsede, sorte sko og dyblilla silkeslips. Det eneste, der forstyrrede luksusindtrykket, var pistolhylstret, der bulnede ud under venstre armhule. Sikkerhedseksperter hed Francisco Bajamonde Cassavetes y Larrinaga; hans hår var næsten sort, huden lys mokkafarvet og øjnene olivenfarvede. Han var af yderst fornem familie og hans stilling temmelig højtstående. Gunvald Larsson kom også fra overklassen, selv om han ikke ville vedkende sig det; med sine 112 kilo var han udpræget større og mere klodset end forfinet.

Francisco Bajamonde Cassavetes y Larrinaga bredte sikkerhedsplanen ud på balustraden, men Gunvald Larsson så i stedet på sit jakkesæt; det havde taget politiets skrædder syv dage at sy det om, og resultatet var blevet fremragende, for dette var et land, hvor skrædderkunsten stadig stod i høj kurs. Den eneste uenighed havde drejet sig om pladsen til skulderhylstret, som skrædderen havde regnet for selvfølgelig. Men Gunvald Larsson anvendte aldrig skulderhylster, men bar sin pistol i en clips i livremmen. Her i udlandet var han naturligvis ikke bevæbnet, og jakkesættet skulle kunne anvendes i Stockholm. Der var blevet en kort diskussion, og selvfølgelig havde han fået det, som han ville. Det manglede bare. Med dyb tilfredsstillelse skævede han ned ad sit skræddersyede omrids, sukkede veltilfreds og vendte tilbage til omgivelserne.

De stod på hotellets 18. etage, et sted valgt med yderste omhu. Kortegen ville passere under balkonen og standse ved provinspaladset et par huse derfra. Gunvald Larsson kastede et

høfligt blik på planen, men uden større entusiasme, for på dette tidspunkt kunne han den forfra og bagfra. Han vidste, at havnen havde været lukket for al trafik siden klokken fem om morgenen, og den civile lufthavn lukket, siden præsidentflyet landede.

Lige foran sig havde de havnen og det azurblå hav. På den yderste red lå flere store passagerbåde og lastskibe ankre op. Kun et krigsskib, en fregat, og nogle politibåde krydsede rundt i inderhavnen.

Lige under deres udkigspunkt var plazaen, kantet af palmer og akacier. På den anden side lå en taxiholdeplads, og bag den holdt en række farvestrålende hestedrosker. De var alle blevet nøje kontrolleret.

Alle personer i området bortset fra militærpolitiet og de gendarmere, der dannede kæde langs hver side af plazaen, havde passeret gennem en metaldetektor af den type, som større lufthavne efterhånden var begyndt at blive udstyret med.

Gendarmernes uniformer var grønne, militærpolitiets gråblå. Gendarmene var iført lange støvler, militærpolitiet små, kortskafte støvler.

Gunvald Larsson undertrykte et suk. Han havde prøvekørt strækningen ved øvelsen om morgenen. Alt havde været på plads bortset fra præsidenten selv.

Kortegen så ud som følger: Først en scootergruppe på femten specialuddannede sikkerhedsbetjente. Derefter lige så mange motorcykelbetjente fra den regulære ordensmagt, fulgt af to biler lastet med sikkerhedsfolk. Så fulgte præsidentbilen, en sort Cadillac med skudsikre, tonede ruder.

Gunvald Larsson havde siddet på bagsædet som stand-in, lidt af en ære.

Bagefter kom en åben bil med sikkerhedsfolk på bænke efter amerikansk mønster.

Og til sidst flere motorcykelbetjente fulgt af radioens reportagevogn og biler med andre autoriserede journalister.

Desuden var civile sikkerhedsfolk fordelt langs vejen fra flyvepladsen.

En enkelt detalje nåede i hvert fald at blive velkendt.

Alle lygtepæle var smykket med billeder af præsidenten.

Vejen var godt nok lang, for ikke at sige meget lang, og Gunvald Larsson var nået at blive temmelig træt af det tyrenakkede hoved med det oppustede ansigt og de stålindfattede, sortlake-rede briller.

Dette var beskyttelsen på landjorden.

Luftrummet domineredes af militærhelikoptere i tre niveauer med tre maskiner i hver gruppe.

Og for en sikkerheds skyld jog en division Starfighters frem og tilbage for at bevogte de øverste luftlag.

Det hele var præget af en perfektionisme, der burde gøre ubehagelige overraskelser temmelig utænkelige.

Varmen her om eftermiddagen var mildt sagt trykkende.

Gunvald Larsson svedte, men ikke særlig meget. Han kunne ikke indse, at noget kunne gå galt. Forberedelserne var yderst omstændelige og omhyggelige, og planlægningen havde stået på i flere måneder.

En specialgruppe havde beskæftiget sig med at finde fejl i planlægningen. Der var da også blevet foretaget en del rettelser. Dertil kom, at alle attentatforsøg var mislykkedes her i landet, og der havde været ikke så få. Rigspolicechefen havde nok ret, når han sagde, at man her havde at gøre med den mest kvalificerede ekspertise på området.

Klokken kvart i tre om eftermiddagen kastede Francisco Bajamonde Cassavetes y Larrinaga et blik på uret og sagde:

“Twentyone minutes to go, I presume.”

Det havde ikke været nødvendigt med en spansktalende udsending. Sikkerhedsmanden udtrykte sig på det mest formfuldendte engelsk, helt og aldeles gangbart i de mest sofistikerede klubber i Belgravia.

Gunvald Larsson kiggede på sit eget ur og nikkede.

For at være helt nøjagtig så var klokken netop nu tretten minutter og femogtredive sekunder i tre onsdag den 5. juni 1974.

Uden for havneindløbet ændrede fregatten kurs for at skyde velkomsts salut, hvilket var dens egentlige opgave.

Højt over plazaen tegnede de otte angrebsfly hvide zigzagstriber på den knaldblå himmel.

Gunvald Larsson så sig omkring. I forlængelse af plazaen lå en mægtig, cirkelrund tyrefægterarena af mursten med rundbuede arkader malet i rødt og hvidt. Til den anden side tændte man netop for de forskelligfarvede vandstråler i en høj fontæne; det havde været usædvanlig tørt hele året, og springvand og fontæner – det var ikke kun denne – kom kun i funktion ved meget højtidelige lejligheder.

Trods alle forskelle i øvrigt var landet ligesom Sverige kun et skindemokrati, behersket af et kapitalistisk erhvervsliv og kyniske levebrødspolitikere, der gjorde sig umage for at give det et skær af en slags socialisme, der så sandelig kun var en slags.

Foruden tidsforskellen var den mest iøjnefaldende forskel egentlig religionen, og at man her for længst havde indført republikken.

Nu kunne man allerede høre helikopternes snurren og motorcyklernes sirener.

Gunvald Larsson aflæste atter tiden; kortegen syntes at være lidt forud for tidsplanen. Så lod han sit porcelænsblå blik glide ud over havnen og noterede sig, at alle politibådene var i bevægelse nu. Selve havneanlægget lignede stort set sig selv fra dengang, han var her som sømand; det var kun skibene ude på reden, der var helt anderledes. Supertankere, containerskibe, selvlossende og kasseformede genstande efter roll-on-roll-off-princippet og store færger, hvor bilerne spillede en større rolle end passagererne, var ting, han ikke havde nået at opleve under sine år til søs.

Naturligvis var Gunvald Larsson ikke ene om at observere, at begivenheder udviklede sig lidt hurtigere end efter det fastlagte tidsskema.

Cassavetes y Larrinaga talte hurtigt, men roligt og præcist i sin walkie-talkie, og uden for havneindløbet mærkedes en stærkt øget aktivitet på fregatten.

Det fik Gunvald Larsson til at tænke på to vidt forskellige ting. Dels var hans spansk åbenbart blevet en smule rustent, dels at der ud over den enorme politimæssige satsning kun er tre lande i verden, hvor man betaler mere i militære udgifter per

indbygger end i Sverige, nemlig i Israel og i de to supermagter USA og Sovjet.

Cassavetes y Larrinaga havde talt færdig i walkie-talkien og smilede til sin blonde gæst og så over mod den sprudlende vandkunst, hvor de første scootergrupper af specialuddannede sikkerhedsbetjente allerede var dukket op mellem rækkerne af gendarmen i grønne uniformer.

Gunvald Larsson flyttede blikket. Lige under dem spankulerede en cigarrygende sikkerhedsmand midt på gaden, åbenbart beskæftiget med at inspicere de skarpskytter, der var posteret på de omgivende tage. Bag geledet af gendarmen holdt rækken af sorte taxier med blå bånd langs siderne, og foran dem en åben gul og sort hesteroske. Manden på kuskesædet var også klædt i gult og sort, og hesten havde sortgule fjerbuske i pandebåndet.

Bag ved alt dette var palmerne og akacierne og flere rækker af nysgerrige. Nogle få bar det eneste skilt, der var blevet godkendt af myndighederne. Nemlig et billede af det tyrenakkede hoved med det oppustede ansigt og de sortlakerede, stålindfattede briller. Præsidenten var ikke nogen specielt velkommen gæst.

Det vidste alle, formodentlig også han selv.

Kortegen bevægede sig meget hurtigt.

Den første af sikkerhedstjenestens biler befandt sig allerede lige neden for balkonen.

Sikkerhedseksperter smilede til Gunvald Larsson, nikkede beroligende og begyndte at folde sine papirer sammen.

Netop da åbnede jorden sig praktisk talt lige under den skudsikre Cadillac.

Trykbølgen slyngede de to mænd bagud, men hvis Gunvald Larsson ikke var andet, så var han i hvert fald stærk. Han greb fat med begge hænder om balustraden og så op.

Kørebanelen havde åbnet sig som en vulkan, hvorfra en brølende ildsøjle steg halvtreds meter op i luften.

På toppen af den balancerede visse genstande.

Den mest iøjnefaldende var bagenden af den skudsikre Cadillac, en sort taxi med blå bånd langs siderne og bunden i vejret samt en halv hest med sortgule fjerbuske i pandebåndet, et ben

i en sort støvle med lidt grønt uniformsklæde og en arm med en lang cigar mellem fingrene.

Gunvald Larsson vendte ansigtet bort, da mere eller mindre brændbare genstande begyndte at regne ned over ham. Han tænkte netop på sit nye jakkesæt, da noget ramte ham tungt og hårdt i brystet og kastede ham baglæns om på balkonens marmorklinker.

Han slog sig ikke, i hvert fald ikke særlig meget.

Brølet fra eksplosionen aftog og man nåede at opfatte jammer, fortvivlede råb om hjælp og endog, at nogen græd, og at andre skreg hysteriske forbandelser, inden de menneskelige lyde blev druknet af ambulancesirener og en brandbils hylene.

Gunvald Larsson rejste sig for at se, hvad der havde væltet ham omkuld.

Genstanden lå ved hans fødder.

Den havde tyrenakke og et oppustet ansigt, og sært nok sad de sortlakerede, stålindfattede briller stadig på deres plads.

Sikkerhedseksperter kom kravlende på hænder og fødder, åbenbart uskadt selv om noget af elegancen var gået fløjten.

Han stirrede vantro på hovedet og slog kors for sig.

Gunvald Larsson betragtede sit jakkesæt. Det var ikke sit navn værd.

“Satans,” sagde han.

Så betragtede han hovedet ved sine fødder.

“Måske skulle man tage det med hjem,” sagde han for sig selv. “Som en souvenir.”

Francisco Bajamonde Cassavetes y Larrinaga så spørgende på sin gæst.

Ordet souvenir havde han i hvert fald forstået. Måske var svenskerne hovedjægere.

“Catastofe,” sagde han.

“Ja, det kan man vist roligt sige,” sagde Gunvald Larsson.

Francisco Bajamonde Cassavetes y Larrinaga så så uheldig ud, at Gunvald Larsson fandt sig foranlediget til at sige:

“Men ingen kan jo bebrejde Dem noget. Og for øvrigt var han usædvanlig grim i fjæset.”